

Paraugmodelis atbalsta sniegšanai personām, kurām draud sociālā atstumtība: efektīva atbalsta elementi

Atbalsta sistēmas ceļvedis sociālās
uzņēmējdarbības un iekļaušanas
veicināšanai.

Funded by
the European Union

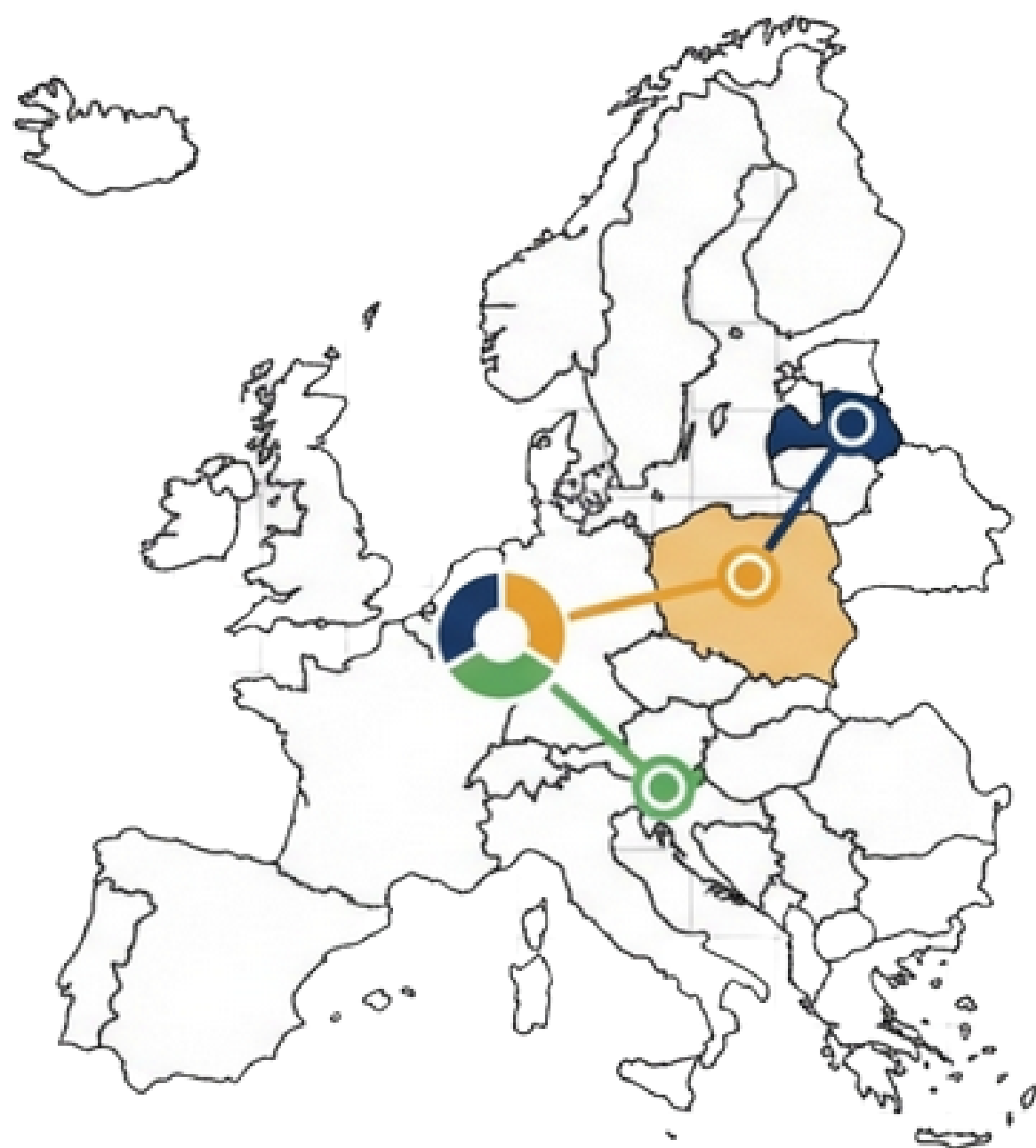

SOCIAL
ENTREPRENEURSHIP
ASSOCIATION OF LATVIA

Ievads un partnerība

Šis dokuments ir starptautiskas partnerības rezultāts. Kopīgi izstrādātais modelis kalpo kā aktīvas integrācijas instruments, apvienojot sociālās uzņēmējdarbības visaptverošo funkciju ar sistēmisku palīdzību mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem

WAMA-COOP (Polija)

Pieredze sociālās ekonomikas atbalsta centros un vietējā daudznozaru sadarbībā.

LSUA (Latvija)

Pieredze sociālās uzņēmējdarbības ekosistēmu veidošanā un iekļaušanas veicināšanā.

KNOF (Slovēnija)

Pieredze aprites ekonomikas risinājumu un inovāciju jomā.

Nepieciešamība rīkoties: Konteksts

DATU FOKUSS

>90
miljoni

cilvēku ES ir pakļauti
atstumtības riskam (krīzēs).

Cīņa pret nabadzību joprojām ir
galvenā problēma (Eurostat).

STRATĒGIJAS FOKUSS

- ✓ **Politikas atbilstība:** Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plāns, ESF+ vadlīnijas (2021–2027), UNICEF ieteikumi.
- ✓ **Galvenais dzinējspēks:** Pieaugušo izglītība ir būtisks pārmaiņu dzinējspēks.
- ✓ **Fokusā:** Pamatprasmes (lasītprasme, digitālās prasmes) un “zaļās prasmes” (vides apziņa).

Kāpēc tas ir svarīgi?

Darba tirgus

ES statistika liecina par milzīgu darbaspēka trūkumu. Iekļaušana nav tikai empātijas izpausme, bet gan ekonomiska nepieciešamība.

Ilgtspējīga attīstība

Sociālajā sfērā (ESG „S”) un vidē (ESG „E”). Modelis veicina aprites ekonomikas principus (labošana, nulles atkritumi), radot jaunas „zaļās darbavietas”.

Uz cilvēku orientēta attīstība

Reāla attīstība sākas ar indivīdu. Stabils iztikas avots veicina atbildīgu attieksmi pret vidi un sabiedrību.

Efektīva atbalsta ceļa pīlāri

Lai sniegtu „zvejas tīklu”, nevis tikai „zivis”, atbalstam jābalstās uz mūsdienīgiem principiem.

Andragoģija

Pieaugušie mācās tikai to, ko uzskata par noderīgu. Atbalstam jābūt praktiskam un integrētam ikdienā.

Neuroandragoģija

Krīzes situācijā smadzenes atrodas hroniska stresa stāvoklī (augsts kortizola līmenis), kas kavē mācīšanos. Prioritāte: Drošības sajūta pirms izglītības.

“Zaļās domāšanas” integrācija

Ekoloģiskie risinājumi kā praktisks nodarbinātības rīks (remonts, pārstrāde), nevis tikai teorija.

Efektīva motivācija

„Mazo soļu” pieeja. Katrs neliels panākums veicina pašefektivitāti.

Paraugmodeļa struktūra: Vispārīgi pieņēmumi

- **Mācību rezultātu pieeja:** Mērķi formulēti, koncentrējoties uz to, ko dalībnieks spēs darīt praktiskās dzīves un biznesa situācijās.
 - **Iestāžu atlase:** Organizācijas ar pieredzi un vietējās sabiedrības uzticību (NVO, valsts iestādes).
-

Mērķa grupas (AROE rādītāji)

Ilgtermiņa bezdarbnieki

Sievietes (atgriežas tirgū)

Lauku iedzīvotāji

Bijušie ieslodzītie

Personas ar invaliditāti

Bēgļi

Bezpajumtnieki

0 posms: Sagatavošanās

- ✓ **Kvalificēts personāls:** Pieaugušo izglītotāji un konsultanti ar izpratni par mērķa grupas vajadzībām.
- ✓ **Ilgspējas plāns:** Organizācijas iekšējo procesu ekoloģizācija.
- ✓ **Komunikācija:** Procedūras vienkāršā valodā un pieejamība.
- ✓ **Infrastruktūra:** IT aprīkojums, internets un ērta mācību vide (arī darbam mājās).
- ✓ **Konsultācijas:** Sadarbība ar darba tirgus profesionāļiem un uzņēmumiem prasmju definēšanai.

1. posms: Informācijas izplatīšana

Satikšana tur, kur viņi atrodas

Bibliotēkas

Draudzes

Kopienas centri

NVO

Mājas vizītes

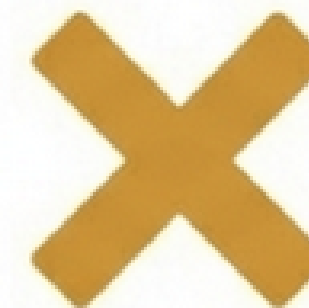

Izglītojoši pasākumi un tīklošanās ar potenciālajiem darba devējiem.

Komunikācijas stils

Koncentrēties uz ieguvumiem:
„Vieglāk veikt ikdienas uzdevumus”.

Koncentrēties uz trūkumiem:
„Prasmju trūkums”

2. posms: Prasmju un vajadzību novērtēšana (Diagnoze)

Kas tiek novērtēts

Pamata prasmes (lasītprasme, digitālās prasmes), "Zaļo prasmju" potenciāls, Veselības/organizatoriskie šķēršļi.

Metodes

Intervijas, praktiski uzdevumi, novērošana (nepiespiestā gaisotnē).

Rezultāts

Kopīgi izstrādāts individuālais mācību plāns.

3. posms: Izglītošana un konsultatīvs atbalsts

Aktīvās mācīšanās metodes, mazas grupas, īsi bloki.

Dzīves tēmas

Dzīves tēmas

Mājsaimniecības budžeta plānošana, oficiālā sarakste, viedtālruņa lietošana.

Sociālā uzņēmējdarbība

Sociālā uzņēmējdarbība

Uzņēmuma izveides pamati, biznesa mērķu apvienošana ar sociālo ietekmi.

Ekoloģiskie risinājumi

Ekoloģiskie risinājumi

Praktiskas darbnīcas (nulles atkritumi, pārstrāde), aprites ekonomika ikdienā un biznesā.

Konsultāciju komponente — pastāvīgs psiholoģiskais un motivācijas atbalsts.

4. posms: Cita veida atbalsts (Sociāli organizatorisks)

Lai novērstu priekšlaicīgu apmācību pārtraukšanu.

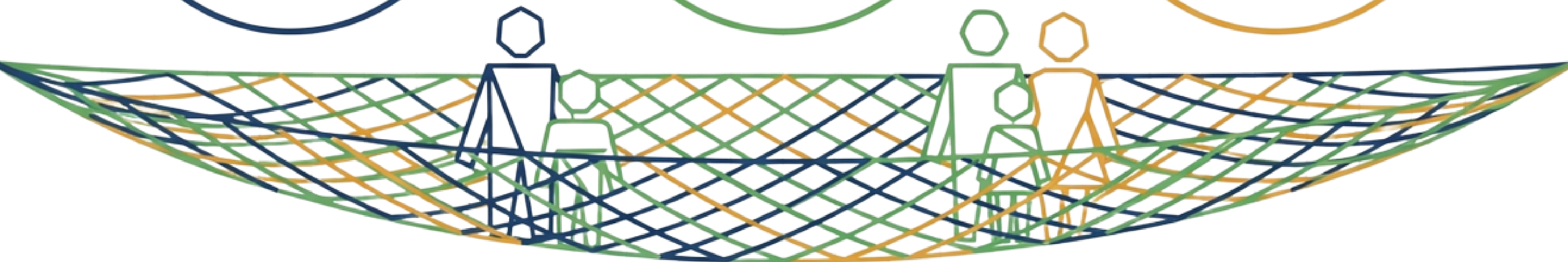
Tehniskie resursi:
Aprīkojums un
interneta piekļuve.

Loģistika: Transports,
bērnu vai aprūpējamo
personu pieskatīšana.

Ikdienas dzīve: Palīdzība
finanšu, veselības un
administratīvos
jautājumos.

5. & 6. posms: Validācija un secinājumi

5. posms: Validācija

Neeksaminēšana. Draudzīgs process (intervijas, portfolio, praktiskie uzdevumi).

Mērķis: Kompetences sajūtas veidošana un rezultātu dokumentēšana (sertifikāti).

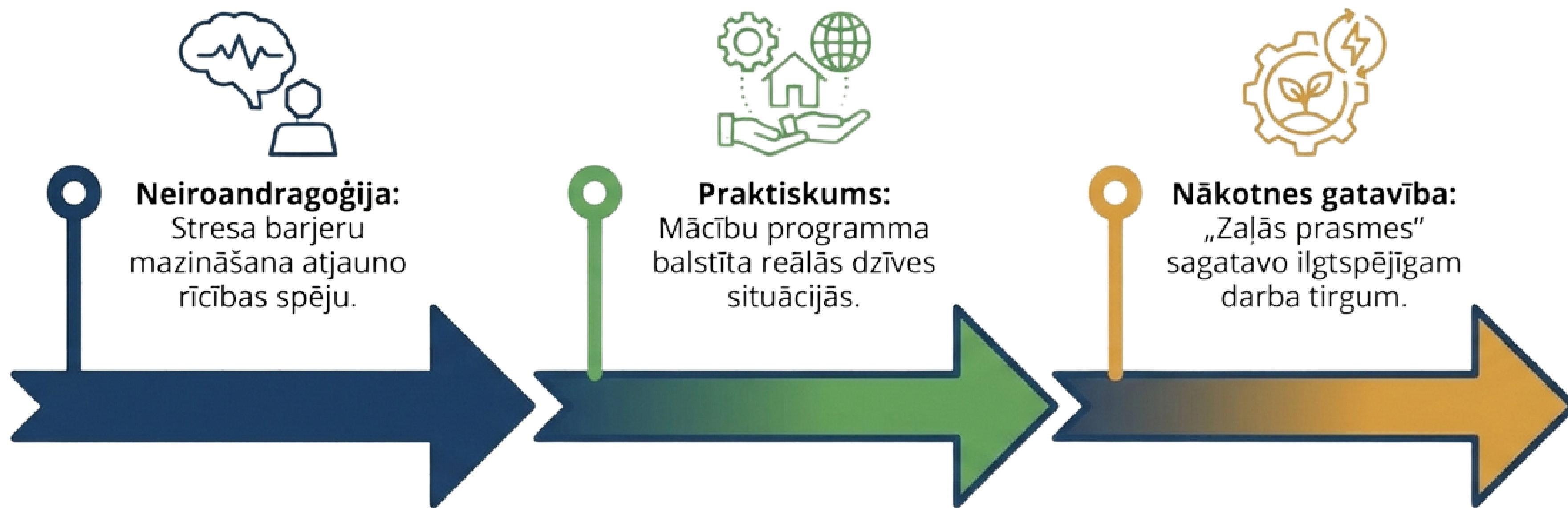
6. posms: Secinājumi

Stipro pušu pārskatīšana.

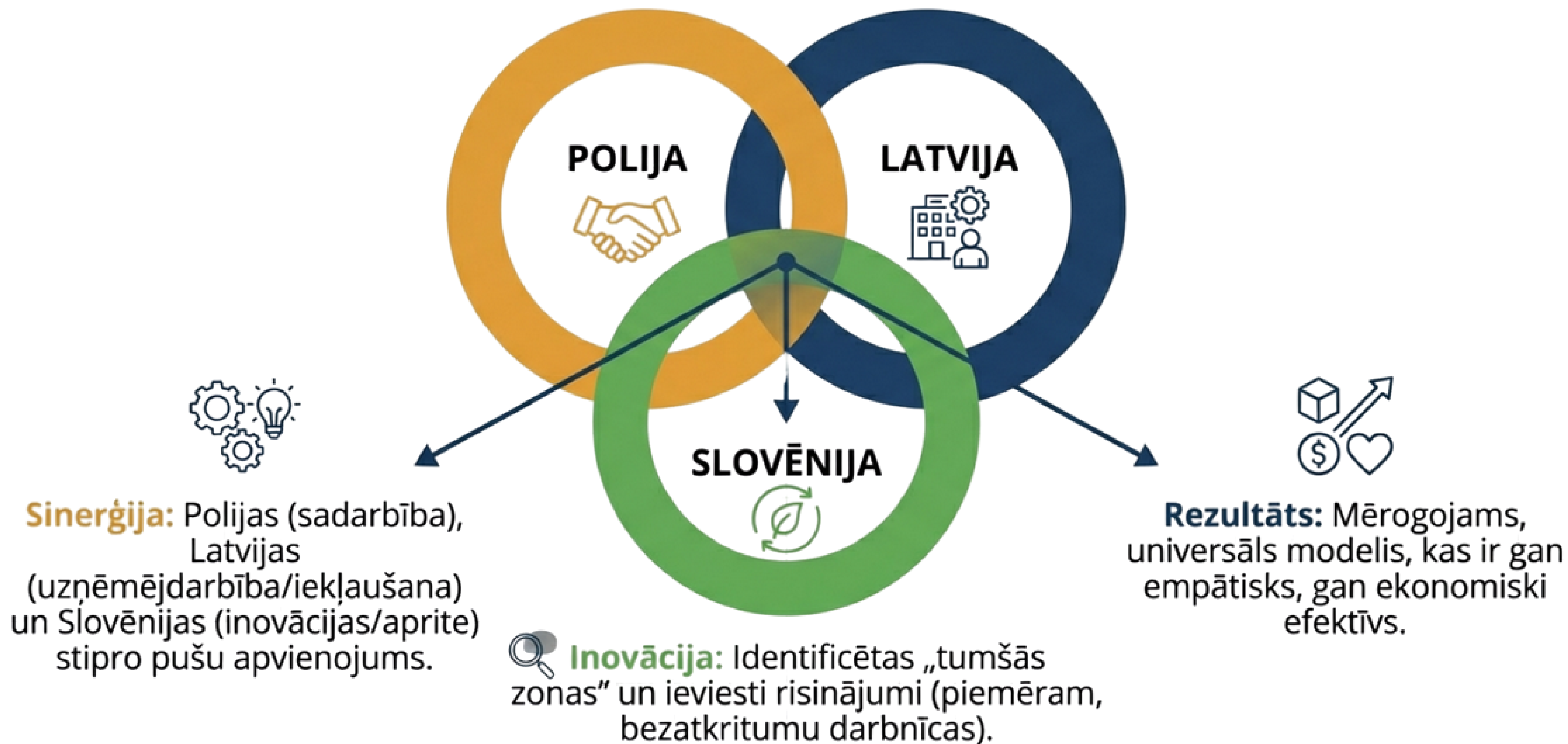

Kopsavilkums: No pasīva atbalsta uz aktīvu rīcību

Paraugmodelis pierāda, ka efektīva iekļaušana prasa izslēgšanas pamatcēloņu — stresa, prasmju trūkuma un izolācijas — novēršanu.

Sadarbības vērtība

Projekta Īstenotāji

Šis dokuments ir izstrādāts projekta „Think globally, act locally – international partnership for effective social entrepreneurship education” (ThinkGOAL) ietvaros. Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība Erasmus+ programmas ietvaros. Izteiktie viedokļi un uzskati ir tikai autora(-u) un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai Nacionālās aģentūras viedokli.

Projekta partnerorganizācijas:

WAMA-COOP Asociācija (Polija)

Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija (LSUA)

Sociālais uzņēmums KNOF (Slovēnija)

